

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: **I. P.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2022, č. j. X, ve věci vyřazení
z evidence uchazečů o zaměstnání

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 2. 2022, č. j. X, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci (dále jen „úřad práce“) ze dne 27. 10. 2021, č. j. X, kterým úřad práce vyřadil žalobkyni z evidence uchazečů o zaměstnání od 13. 10. 2021 podle § 30 odst. 2 písm. f) a odst. 3 a § 31 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o zaměstnanosti“ nebo „ZoZ“). Důvodem vyřazení bylo maření součinnosti s úřadem práce bez vážných důvodů ve smyslu § 5 písm. c) ZoZ. Žalobkyně se nedostavila na úřad práce ve stanoveném termínu, protože si chybně zapsala datum 18. 10. 2021 namísto 13. 10. 2021.
2. **Žalobkyně v žalobě** namítala, že rozhodnutí žalovaného je nepřiměřeně přísné a nezohledňuje důsledky (odebrání podpory v nezaměstnanosti a dopady v oblasti důchodového a zdravotního pojištění). Žalobkyně si omylem přepsala z kartičky úřadu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

práce do svého díře datum 18. 10. 2021 místo 13. 10. 2021. Když se chystala jít na úřad práce, všimla si toho, hned tam telefonovala a vysvětlila situaci. Téhož dne se na úřad dostavila, ale ten již zahájil řízení o jejím vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Úřad práce měl údajně dne 13. 10. 2021 připravenou nabídku zaměstnání s pracovním zařazením přípravné a pomocné práce. Žalobkyně zaměstnavateli 10. 11. 2021 telefonovala, ale pozice již byla obsazena. Žalobkyně je evidována jako uchazečka o zaměstnání od dubna 2021, vždy si plnila všechny povinnosti uchazeče o zaměstnání a nikdy se jim nevyhýbala. Žalobkyně si nadále zaměstnání sama aktivně hledá.

3. Žalobkyně nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že zohlednil všechny okolnosti věci. Postup úřadu práce a žalovaného byl v rozporu s rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 4 Ads 124/2013-82 a č. j. 1 Ads 52/2021-31, kde šlo o stejný případ chybného označení data schůzky na úřadu práce.
4. Žalobkyně doplnila v podání ze dne 19. 4. 2022, že se po odebrání podpory v nezaměstnanosti ocitla bez příjmů. Stále hledá zaměstnání, což není jednoduché v jejím věku, s ohledem na zdravotní omezení a dostupnost dojíždění. Podporuje ji syn, se kterým sdílí společnou domácnost, a sestra. Žalobkyně dostala výpověď po deseti letech zaměstnání na pozici operátorky výroby. Žalobkyně nebyla přijata do jiného zaměstnání na pozici operátorky kvůli potížím s karpálními tunely. Žalobkyni byl od října 2021 zjištěn „zvýšený cukr“ a píchá si čtyřikrát denně inzulín.
5. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** shrnul, že žalobkyně nevěnovala zápisu data schůzky s úřadem práce patřičnou pozornost. Správní orgán nezkoumá úmysl uchazeče při porušení jeho povinností. U žalobkyně nebyl prokázán žádný vážný důvod, proč se na schůzku úřadu práce ve stanoveném termínu nedostavila. Nešlo u ní o vážnou zdravotní nebo rodinnou situaci, kdy by jistá nesoustředěnost byla omluvitelná. Pokud měla žalobkyně skutečný zájem o zaměstnání a dostavila by se ve sjednaném termínu na úřad práce, dostala by nabídku zaměstnání. O tu je třeba se zajímat neprodleně. O tom se přesvědčila sama, když následně telefonovala zaměstnavateli a zjistila, že pozice je obsazená. Evidence uchazeče o zaměstnání je dobrovolná a je spojena s řadou výhod, včetně hrazení zdravotního pojištění. Žalobkyně byla o svých povinnostech poučena. NSS v rozsudku č. j. 5 Ads 42/2014-19 uvedl, že pouhá nepozornost sama o sobě nemůže být vážným důvodem ve smyslu § 5 písm. c) ZoZ. Jednotlivé skutečnosti musí být v souvislosti s ostatními relevantními okolnostmi, jako je například zdravotní stav, náhlé, nepředvídatelné situace jako porucha auta v místě, kde není možnost hromadné dopravy, návštěva rodiny v zahraničí z důvodu narození vnučky, ovlivnění psychických a fyzických schopností dostavit se na schůzku na úřadu práce. O takovou situaci se u žalobkyně nejednalo. Úřad práce ani žalovaný nemohou odstranit tvrdost zákona, zákon jim neumožňuje ani užít správního uvážení.
6. **Žalobkyně v replice** namítla, že nemohla vědět o připravené nabídce zaměstnání. To jí při telefonické omluvě a schůzce na úřadu práce 18. 10. 2021 pracovnice úřadu práce neřekla. Žalobkyně se o tom dozvěděla až z rozhodnutí úřadu práce o vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání. Žalobkyně je starší, má zdravotní problémy, je již v neproduktivním věku a tím spíše potřebuje pomoc úřadu práce s hledáním vhodného zaměstnání oproti lidem, kteří tyto problémy a hendikepy nemají. Vyřazení žalobkyně z evidence uchazečů o zaměstnání mělo za následek nejen ztrátu podpory v nezaměstnanosti, ale žalobkyně ani neměla nárok na dávky pomoci v hmotné nouzi. Vznikl jí dluh na zdravotním pojištění a musela uzavřít dohodou o splátkách 200 Kč

měsíčně. Žalobkyně je nyní znovu nahlášena v evidenci úřadu práce, avšak vzhledem k nedostatku odpracovaných hodin nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti. Opět se nachází v situaci, kdy není schopna uhradit ani základní lidské potřeby a musí ji živit syn. Celá situace žalobkyni ohrozila nejen finančně, ale i zdravotně. Rozsudky NSS citované žalovaným byly již překonány rozsudky, které žalobkyně citovala v žalobě. Žalovaný nesprávně vyložil neurčitý právní pojem „vážný důvod“. U žalobkyně se jednalo o lidskou chybu. Měla vážný zájem o zaměstnání. Úřad práce ji mohl upozornit na nabídku zaměstnání, a to i 18. 10. 2021, kdy se na úřad práce dostavila. To ale neučinil. Žalobkyně nemá přístup k internetu, nemá chytrý telefon, nemá počítač a donedávna neměla ani emailovou adresu. Žádná z pracovníků úřadu práce jí to neporadila, neptali se jí ani na profesní životopis, o všem se dozvěděla až od neziskové organizace Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva, z. s., kam se dostavila 9. 11. 2021 a odtud volala zaměstnavateli na nabídku, o které píše žalovaný. Až v poradně žalobkyni pomohli založit e-mailovou schránku, aby mohla kontaktovat potenciální zaměstnavatele. Teprve poradna pomohla žalobkyni zpracovat životopis a hledat zaměstnání. Žalobkyně absolvovala několik pohovorů, ale přednost dostali jiní kandidáti. Žalobkyně byla zvyklá pracovat celý život a nechce být závislá na pomoci státu.

7. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
8. Soud zjistil z **rozhodnutí úřadu práce** ze dne 27. 10. 2022, že úřad práce neshledal vážný důvod pro to, že se žalobkyně nedostavila na úřad práce ve stanoveném termínu 13. 10. 2021. To, že si žalobkyně chybně zaznamenala datum schůzky na úřadu práce, tímto vážným důvodem není. Bylo odpovědností žalobkyně, aby si termín řádně zapsala a zkontrolovala; měla si být termínu vědoma.
9. Podle **napadeného rozhodnutí** žalobkyně podepsala písemné poučení o povinnostech uchazeče o zaměstnání. Měla věnovat termínu schůzky maximální pozornost. To, že tak neučinila, nelze považovat za vážný důvod pro prominutí nesplnění této povinnosti ve smyslu § 5 písm. c) ZoZ. Není rozhodující, jestli došlo k nesplnění povinnosti záměrně či nikoliv. Nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by bránily žalobkyni dostavit se na sjednanou schůzku a ovlivnily ji fyzicky či psychicky. Není povinností zaměstnanců úřadu práce připomínat uchazečům schůzky. Úřad práce postupoval v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), tj. zjistil skutkový stav bez důvodných pochybností.
10. Soud zjistil ze správního spisu z **žádosti o zprostředkování zaměstnání**, že žalobkyně byla evidovaná na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání naposled od 7. 1. 2009 do 3. 10. 2010. Žalobkyně skončila poslední pracovní poměr dne 31. 3. 2021 a pracovala jako strojní operátorka. Žalobkyně je vyučená pánská krejčová, jako strojní operátorka pracovala deset let a žádala o zprostředkování zaměstnání uklízečky na plný úvazek v jedné směně v okrese bydliště. Žalobkyně do žádosti neuvedla zdravotní omezení.
11. Žalobkyně byla usnesením zdejšího soudu ze dne 21. 4. 2022 **osvobozena od placení soudních poplatků**, neboť nemá žádné příjmy, mimo poloviny rodinného domu (kde se synem žije) nemá žádný majetek, je finančně závislá na synovi, od dubna 2021 po výpovědi od zaměstnavatele byla vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a byla jí

odejmuta podpora v nezaměstnanosti; žalobkyně doložila výdaje na bydlení a zdravotní pojištění ve výši 3 979 Kč měsíčně.

12. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Mezi účastníky řízení nebylo sporu o tom, že žalobkyně se nedostavila ve stanoveném termínu 13. 10. 2021 na schůzku na úřad práce, protože si omylem zapsala termín schůzky 18. 10. 2021, kdy se na úřad práce dostavila.
14. Spornou otázkou v souzené věci bylo, jestli jsou v souladu se zákonem rozhodnutí úřadu práce a žalovaného v případě, že žalobkyně nesplnila povinnost dostavit se na úřad práce k projednání nabídky zaměstnání za popsaných okolností věci, tj. jestli závažné důsledky vyřazení žalobkyně z evidence jsou přiměřené porušení této povinnosti.
15. Podle § 30 odst. 2 písm. f) ZoZ „*uchazeče o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážného důvodu maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce (§ 31).*“
16. Podle § 30 odst. 3 ZoZ „*vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání se provede dnem, kdy nastala některá ze skutečností uvedených v odstavcích 1 a 2. Rozhodnutí o vyřazení nelze vydat po uplynutí 3 let ode dne, kdy nastala skutečnost bránící vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání podle odstavce 1 písm. a), nebo kdy uchazeč o zaměstnání nesplnil povinnost vyplývající z odstavce 1 písm. b).*“
17. Podle § 31 písm. c) ZoZ „*uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce, jestliže se nedostaví na krajskou pobočku Úřadu práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů [§ 5 písm. c)].*“
18. Podle § 5 písm. c) bod 7 ZoZ se za **vážné důvody** považují mimo jiné „*důvody spočívající v jiných vážných osobních důvodech, například etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele.*“
19. Správní soudy se výkladem citovaných ustanovení zabývaly opakovaně. Společné těmto případům je s ohledem na dalekosáhlé následky vyřazení z evidence, že úřad práce musí postupovat se zřetelem na zásadu proporcionality a poměřovat míru porušení povinnosti s tvrdostí sankce, kterou zákon s tímto porušením spojuje. Současně má úřad práce přihlídnout ke všem individuálním okolnostem případu, tzn. mimo jiné zohlednit důvody, pro něž uchazeč nesplnil svoji povinnost (srov. rozsudky NSS č. j. 4 Ads 124/2013-82, č. j. 7 Ads 268/2015-30, č. j. 3 Ads 349/2017-28, č. j. 1 Ads 52/2021-31).
20. Soud shledal v posuzované věci jako nezákonný závěr žalovaného, že za dané situace úřadu práce nezbylo než žalobkyni z evidence vyřadit. Zákon o zaměstnanosti sice výslovně nedává právnímu orgánu prostor pro správní uvážení při vyřazení uchazeče z evidence při splnění zákonem stanovených podmínek, ale ukládá mu povinnost vyložit neurčitý právní pojem „vážný důvod“. Při tomto výkladu správní orgán zohlední konkrétní okolnosti případu. Zákonost výkladu neurčitého právního pojmu – na rozdíl od správního uvážení – soudy ve správním soudnictví přezkoumávají (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 200/2014-27, bod 29).
21. Soud uvážil, že vážný osobní důvod hodný zvláštního zřetele představuje zřejmý omyl žalobkyně, který spočíval v nedopatření při záznamu data schůzky v diáři. Toto jednání žalobkyně označila za nechtěné, neúmyslné, z důvodu nepozornosti. Podle soudu je třeba přihlídnout ke všem specifickým okolnostem věci, jak jsou popsány shora, včetně

osobních poměrů žalobkyně. Omyl žalobkyně nelze prokázat, ani vyvrátit a je třeba jej posoudit v daném případě v pochybnostech ve prospěch žalobkyně (*in dubio pro mitius*).

22. Je nepochybné, že uchazeč o zaměstnání si musí plnit své povinnosti. Vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání má však pro uchazeče velmi závažné právní důsledky, nejen v oblasti naplnění jeho ústavního práva na práci (čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod) tím, že je mu odepřena pomoc při zajištění zaměstnání a eventuálně i hmotné zabezpečení v podobě podpory v nezaměstnanosti, ale i v důchodovém a zdravotním pojištění. Úmyslem zákonodárce při stanovení možnosti vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání bezesporu nebylo „trestat“ uchazeče za každé bagatelní pochybení, ale zajistit, aby výhod spojených s vedením v seznamu uchazečů o zaměstnání nemohly požívat osoby, které své postavení zneužívají a znemožňují úřadu práce vykonávat jeho činnost. Tomu jednání žalobkyně podle správního spisu neodpovídá, jak ostatně žalovaný ani nenamítá.
23. Uvážit o všech okolnostech věci správním orgánům ukládá § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle kterého „*správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.*“
24. Úřad práce ani žalovaný v souladu se zásadou proporcionality nepoměřovaly okolnosti porušení povinnosti žalobkyně a důsledky jejího vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Ani jeden ze jmenovaných správních orgánů se zásadou proporcionality nezabývaly vůbec a odkázaly stroze na znění zákona o zaměstnanosti s tím, že samotný zákon zmírnění tvrdosti neumožňuje a k zásadě proporcionality vůbec nepřihlédly. Přitom právní princip proporcionality má původ v samotném principu právního státu, který vyplývá z Ústavy ČR (srov. WAGNEROVÁ, E. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 931 s. S. Úvod, body 89 – 94).
25. Správní orgány se nezabývaly třístupňovým testem proporcionality, tj. vhodností (účelností, účinky právní úpravy a rozhodnutí), potřebností vyřazení žalobkyně z evidence v daném případě a přiměřeností v užším slova smyslu, čili spravedlivou únosností vyřazení. Správní orgány nepřistoupily k porovnání důsledků vyřazení z evidence a závažností porušení povinnosti ze strany žalobkyně.
26. Správní orgány v dalším řízení přihlédnou ke všem okolnostem věci, k zásadě proporcionality a vyloží neurčitý právní pojem „vážný důvod“ podle § 5 písm. c) ZoZ.
27. Z výše uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
28. Žalovaný, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Žalobkyně měla naopak ve věci plný úspěch, avšak žádné náklady řízení nežádala a soud je ze spisu nezjistil (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Proto žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační

stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 31. března 2023

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně